

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

31. siječnja 2023.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Područje slobode, sigurnosti i pravde – Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Europski uhidbeni nalog – Okvirna odluka 2002/584/PUP – Postupci predaje između država članica – Pretpostavke izvršenja – Nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog – Članak 47. drugi stavak Povelje Europske unije o temeljnim pravima – Pravo na pristup zakonom prethodno ustanovljenom sudu – Mogućnost izdavanja novog europskog uhidbenog naloga protiv iste osobe”

U predmetu C-158/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Tribunal Supremo (Vrhovni sud, Španjolska), odlukom od 9. ožujka 2021., koju je Sud zaprimio 11. ožujka 2021., u kaznenom postupku protiv

Lluís Puiga Gordija,

Carlesa Puigdemonta Casamajóa,

Antonija Comína Oliveresa,

Clare Ponsatí Obiols,

Meritxell Serret Aleu,

Marte Rovire Vergés,

Anne Gabriel Sabaté

uz sudjelovanje:

Ministerio Fiscal,

Abogacía del Estado,

Partido político VOX

SUD (veliko vijeće),

* Jezik postupka: španjolski

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, L. Bay Larsen (izvjestitelj), potpredsjednik, C. Lycourgos, E. Regan, P. G. Xuereb i L. S. Rossi, predsjednici vijeća, M. Illešić, J.-C. Bonichot, N. Piçarra, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, N. Wahl, I. Ziemele i J. Passer, suci,

nezavisni odvjetnik: J. Richard de la Tour,

tajnik: M. Ferreira, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 5. travnja 2022.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za L. Puiga Gordija, S. Bekaert, *advocaat*, i G. Boyé Tuset, *abogado*,
- za C. Puigdemonta Casamajóa, G. Boyé Tuset, *abogado*,
- za A. Comína Oliveresa, G. Boyé Tuset, J. Costa Rosselló i. Elbal, *abogados*,
- za C. Ponsatí Obiols, G. Boyé Tuset i M. I. Elbal Sánchez, *abogados*,
- za M. Roviru Vergés, A. Van den Eynde Adroer, *abogado*,
- za A. Gabriel Sabaté, B. Salellas Vilar, *abogado*,
- za Ministerio Fiscal, F. A. Cadena Serrano, C. Madrigal Martínez-Pereda, J. Moreno Verdejo i J. A. Zaragoza Aguado, *fiscales*,
- za Partido político VOX, M. Castro Fuertes, *abogada*, i M. P. Hidalgo López, *procuradora*,
- za španjolsku vladu, S. Centeno Huerta, A. Gavela Llopis i J. Ruiz Sánchez, u svojstvu agenata,
- za belgijsku vladu, M. Jacobs, C. Pochet i M. Van Regemorter, u svojstvu agenata, uz asistenciju F. Matthisa i B. Rensona, *avocats*,
- za poljsku vladu, B. Majczyna, u svojstvu agenta,
- za rumunjsku vladu, E. Gane i A. Wellman, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, J. Baquero Cruz i S. Grünheid, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 14. srpnja 2022.,

donosi sljedeću

Presudu

¹ Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 19., svezak 3., str. 83.

i ispravak SL 2013., L 222,
str. 14.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od
26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19.,
svezak 16., str. 169.; u daljnjem tekstu: Okvirna odluka 2002/584).

² Zahtjev je upućen u okviru kaznenog postupka pokrenutog protiv Lluísa Puiga Gordija, Carlesa
Puigdemonta Casamajóa, Antonija Comína Oliveresa, Clare Ponsatí Obiols, Meritxell Serret
Aleu, Marte Rovire Vergés i Anne Gabriel Sabaté.

Pravni okvir

Pravo Unije

³ Uvodne izjave 6., 8. i 12. Okvirne odluke 2002/584 glase kako slijedi:

„(6) Europski uhidbeni nalog, predviđen ovom Okvirnom odlukom, prva je konkretna mjera u području kaznenog prava kojom se primjenjuje načelo uzajamnog priznavanja koje Europsko vijeće smatra „kamenom temeljcem“ pravosudne suradnje.

[...]

(8) Odluke o izvršavanju europskog uhidbenog naloga moraju biti podložne dostatnom nadzoru, a to znači da će pravosudno tijelo države članice u kojoj je tražena osoba uhićena morati donijeti odluku o njezinoj predaji.

[...]

(12) Ova Okvirna odluka poštuje temeljna prava i načela priznata u članku 6. Ugovora o Europskoj uniji, koja se odražavaju i u Povelji Europske unije o temeljnim pravima [...], a posebno u njezinu poglavlju VI. Ništa u ovoj Okvirnoj odluci ne smije se tumačiti kao zabrana odbijanja predaje osobe za kojom je izdan europski uhidbeni nalog, ako postoji razlog za uvjerenje, na temelju objektivnih elemenata, da je spomenuti uhidbeni nalog izdan u svrhe progona ili kažnjavanja osobe zbog njezina spola, rase, vjere, etničkog podrijetla, državljanstva, jezika, političkih uvjerenja ili spolnog usmjerenja, ili ako bi položaj te osobe mogao biti ugrožen zbog bilo kojega od tih razloga.

[...]"

⁴ U članku 1. te okvirne odluke određuje se:

„1. Europski uhidbeni nalog je sudska odluka koju izdaje država članica s ciljem uhićenja i predaje tražene osobe od strane druge države članice, zbog vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode.

2. Države članice izvršavaju svaki europski uhidbeni nalog na temelju načela uzajamnog priznavanja u skladu s odredbama ove Okvirne odluke.

3. Ova Okvirna odluka ne mijenja obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u članku 6. Ugovora o Europskoj uniji.“

5 U člancima 3., 4. i 4.a navedene okvirne odluke utvrđuju se razlozi za odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga.

6 U članku 6. stavku 1. te okvirne odluke propisuje se:

„Pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog jest pravosudno tijelo države članice koja izdaje uhidbeni nalog nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga u skladu s pravom te države.”

7 U članku 8. Okvirne odluke 2002/584 navode se informacije koje mora sadržavati europski uhidbeni nalog te se pojašnjava da on mora biti preveden na službeni jezik ili na jedan od službenih jezika države članice izvršenja.

8 Stavci 2. i 3. članka 15. te okvirne odluke glase:

„2. Ako pravosudno tijelo izvršenja utvrdi da su informacije koje je dostavila država članica izdavateljica uhidbenog naloga nedostatne i ne omogućavaju donošenje odluke o predaji tražene osobe, od nje zahtijeva da potrebne dopunske informacije [...] budu žurno dostavljene [...].

3. Pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog u bilo koje doba može pravosudnom tijelu izvršenja poslati sve korisne [dopunske] informacije.”

Belgijsko pravo

9 U članku 4. loia du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen (Zakon od 19. prosinca 2003. o europskom uhidbenom nalogu) (*Moniteur belge* od 22. prosinca 2003., str. 60075.), u verziji koja se primjenjuje na glavni postupak, određuje se:

„Izvršenje europskog uhidbenog naloga odbija se u sljedećim slučajevima:

[...]

5° ako postoje ozbiljni razlozi na temelju kojih se može smatrati da bi se izvršenjem europskog uhidbenog naloga povrijedila temeljna prava osobe o kojoj je riječ, kako su utvrđena u članku 6. Ugovora o Europskoj uniji.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

10 Tribunal Supremo (Vrhovni sud, Španjolska), sud koji je uputio zahtjev, izdao je, u okviru glavnog kaznenog postupka, europske uhidbene naloge, i to 14. listopada 2019. protiv C. Puigdemonta Casamajóa te 4. studenoga 2019. protiv A. Comína Oliveresa, L. Puiga Gordija i C. Ponsatí Obiols.

11 Kraljevina Belgija pokrenula je postupke izvršenja europskih uhidbenih naloga izdanih protiv C. Puigdemonta Casamajóa, A. Comína Oliveresa i L. Puiga Gordija.

12 Ti su postupci prekinuti u odnosu na C. Puigdemonta Casamajóa i A. Comína Oliveresa nakon što su oni postali članovi Europskog parlamenta.

- 13 Nederlandstalige rechbank van eerste aanleg Brussel (Prvostupanjski sud na nizozemskom jeziku u Bruxellesu, Belgija) odbio je rješenjem od 7. kolovoza 2020. izvršenje europskog uhidbenog naloga izdanog protiv L. Puiga Gordija.
- 14 Sud koji je uputio zahtjev navodi da se ta odluka temeljila na ocjeni u skladu s kojom on nije nadležan za vođenje kaznenog postupka protiv L. Puiga Gordija i, prema tome, za izdavanje tog europskog uhidbenog naloga. U tom pogledu, Nederlandstalige rechbank van eerste aanleg Brussel (Prvostupanjski sud na nizozemskom jeziku u Bruxellesu) smatrao je da se u tu svrhu može izjasniti o nadležnosti pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog, to jest suda koji je uputio zahtjev, i to na temelju sudske prakse Suda koja se odnosi na pojam „pravosudno tijelo”, u smislu članka 6. Okvirne odluke 2002/584, uvodnih izjava 8. i 12. te okvirne odluke, presude ESLJP-a od 2. lipnja 2005., Claes i dr. protiv Belgije (CE:ECHR:2005:0602JUD004682599) te na temelju belgijskog zakonodavstva. Taj je sud zaključio da je sud koji je uputio zahtjev nenađežan, pozivajući se na mišljenja Radne skupine o samovoljnem zadržavanju (u dalnjem tekstu: RSSZ) od 25. travnja i 13. lipnja 2019., presude ESLJP-a od 22. lipnja 2000., Coëme i dr. protiv Belgije (CE:ECHR:2000:0622JUD003249296) i od 2. lipnja 2005., Claes i dr. protiv Belgije (CE:ECHR:2005:0602JUD004682599), uvodnu izjavu 12. spomenute okvirne odluke i odredbe belgijskog i španjolskog prava.
- 15 Belgijsko državno odvjetništvo uložilo je žalbu na rješenje od 7. kolovoza 2020., navedeno u točki 13. ove presude, couru d'appel de Bruxelles (Žalbeni sud u Bruxellesu, Belgija) koji je odbio tu žalbu presudom od 7. siječnja 2021.
- 16 U toj presudi upućuje se na izvješće RSSZ-a od 27. svibnja 2019., presude Europskog suda za ljudska prava navedene u točki 14. ove presude i dokument o nadležnosti suda koji je uputio zahtjev koji je, na traženje belgijskog državnog odvjetništva, dostavio savjetnik kaznenog vijeća tog suda. Na temelju tih elemenata cour d'appel de Bruxelles (Žalbeni sud u Bruxellesu) ocijenio je da nadležnost suda koji je uputio zahtjev da sudi L. Puigu Gordiju ne počiva na izričitoj pravnoj osnovi te je iz toga zaključio da se izvršenjem europskog uhidbenog naloga izdanog protiv imenovanog dovode u opasnost njegova temeljna prava. Nadalje, cour d'appel de Bruxelles (Žalbeni sud u Bruxellesu) zaključio je da mora uzeti u obzir iznimno ozbiljnu opasnost od povrede prepostavke nedužnosti.
- 17 U tim okolnostima sud koji je uputio zahtjev napominje da mora, među ostalim, utvrditi može li izdati novi europski uhidbeni nalog protiv L. Puiga Gordija nakon što je odbijeno izvršenje prethodno izdanog europskog uhidbenog naloga te mora li zadržati ili povući europske uhidbene naloge izdane protiv ostalih optuženika u glavnom kaznenom postupku.
- 18 S tim u vezi on smatra, kao prvo, da pravosudno tijelo izvršenja nije, na temelju prava Unije, ovlašteno provjeravati nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog. Naime, moguća nenađežnost nije, prema njegovim navodima, razlog za odbijanje predviđen Okvirnom odlukom 2002/584 te je valja razlikovati od nepostojanja svojstva „pravosudnog tijela” u smislu te okvirne odluke. Odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga ne može se, prema njegovu mišljenju, temeljiti na razlogu za odbijanje isključivo predviđenom u nacionalnom pravu.
- 19 Kao drugo, sud koji je uputio zahtjev ističe da belgijski sudovi nisu nadležni za tumačenje španjolskog prava. Štoviše, prema njegovim navodima, ti su sudovi navedeno pravo protumačili pogrešno, oslanjajući se, među ostalim, na mišljenja RSSZ-a, koji nije osnovan na temelju međunarodnog prava i čiji stavovi ne odražavaju stajalište Vijeća za ljudska prava Organizacije ujedinjenih naroda.

S druge strane, navedeni sudovi nisu uzeli u obzir više odluka suda koji je uputio zahtjev koje se tiču njegove nadležnosti odnosno potvrdu te nadležnosti sadržanu u presudi Tribunalu Constitucional (Ustavni sud, Španjolska) od 17. veljače 2021.

- 20 Kao treće, sud koji je uputio zahtjev ističe da su belgijski sudovi, prije odlučivanja o izvršenju europskog uhidbenog naloga izdanog protiv L. Puiga Gordija, morali zatražiti dopunske informacije na temelju članka 15. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584.
- 21 Kao četvrti, sud koji je uputio zahtjev smatra da postojanje ozbiljne opasnosti od povrede temeljnih prava osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog nije razlog za odbijanje koji je naveden u toj okvirnoj odluci. Sud, naime, prihvata navedeni razlog za odbijanje, na temelju članka 1. stavka 3. navedene okvirne odluke, samo ako se dokaže postojanje sustavnih ili općih nedostataka u državi članici izdavateljici.
- 22 U tim je okolnostima Tribunal Supremo (Vrhovni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Omogućava li Okvirna odluka [2002/584] da pravosudno tijelo izvršenja odbije predaju tražene osobe posredstvom europskog uhidbenog naloga, na temelju razloga za odbijanje koji su predviđeni u njegovu nacionalnom pravu, ali kao takvi nisu predviđeni u navedenoj okvirnoj odluci?
2. U slučaju potvrđnog odgovora na to pitanje te u svrhu osiguranja održivosti europskog uhidbenog naloga i pravilne primjene mehanizma predviđenog u članku 15. stavku 3. Okvirne odluke [2002/584]:

Treba li pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog ispitati i analizirati različita prava država [članica] kako bi uzelo u obzir moguće razloge za odbijanje europskog uhidbenog naloga koji nisu predviđeni Okvirnom odlukom [2002/584]?

3. S obzirom na odgovore na prva dva pitanja, a uzimajući u obzir da je, u skladu s člankom 6. stavkom 1. Okvirne odluke [2002/584], nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog za njegovo izdavanje utvrđena na temelju prava države [članice] izdavateljice uhidbenog naloga:

Treba li članak 6. stavak 1. Okvirne odluke [2002/584] tumačiti na način da pravosudno tijelo izvršenja može dovesti u pitanje nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog u konkretnom kaznenom postupku i odbiti predaju jer smatra da ono nije nadležno za njegovo izdavanje?

4. U pogledu eventualne mogućnosti da pravosudno tijelo izvršenja nadzire poštovanje temeljnih prava tražene osobe u državi [članici] izdavateljici uhidbenog naloga:
 - (a) Omogućava li Okvirna odluka [2002/584] da pravosudno tijelo izvršenja odbije predaju tražene osobe jer smatra da postoji opasnost od povrede njezinih temeljnih prava u državi članici izdavateljici uhidbenog naloga, na temelju izvješća Radne skupine koje mu je sama tražena osoba podnijela?
 - (b) Za potrebe davanja odgovora na to pitanje, a s obzirom na sudske praksu Suda, predstavlja li takvo izvješće objektivan, vjerodostojan, precizan i odgovarajuće aktualiziran element kako bi se opravdalo odbijanje predaje tražene osobe na temelju ozbiljne opasnosti od povrede njezinih temeljnih prava?

- (c) U slučaju potvrđnog odgovora na to pitanje, koje elemente zahtijeva pravo Unije kako bi država članica mogla zaključiti da u državi članici izdavateljici uhidbenog naloga postoji opasnost od povrede temeljnih prava na koju se poziva tražena osoba i koja opravdava odbijanje europskog uhidbenog naloga?
5. Jesu li odgovori na pitanja koja prethode uvjetovani okolnošću da je osoba čija se predaja zahtijeva mogla pred sudovima države [članice] izdavateljice uhidbenog naloga, čak i u dva stupnja, osporavati nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog, pobijati taj nalog i isticati svoja temeljna prava?
6. Utječe li na odgovore na ta pitanja činjenica da pravosudno tijelo izvršenja odbija izvršiti europski uhidbeni nalog zbog razloga koji nisu izričito predviđeni u Okvirnoj odluci [2002/584], konkretno, zbog nenadležnosti pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog i ozbiljne opasnosti od povrede temeljnih prava u državi [članici] izdavateljici uhidbenog naloga, a da pritom od pravosudnog tijela koje je izdalо nalog nije zatražilo posebne dopunske informacije kojima se uvjetuje ta odluka?
7. Ako iz odgovora na pitanja koja prethode proizlazi da se, u okolnostima slučaja, Okvirnoj odluci [2002/584] protivi odbijanje predaje osobe na temelju navedenih razloga za odbijanje:
Protivi li se Okvirnoj odluci [2002/584] to da Tribunal Supremo (Vrhovni sud) izda novi europski uhidbeni nalog protiv iste osobe i istoj državi članici?"

Postupak pred Sudom

Zahtjev za primjenu ubrzanog prethodnog postupka

- 23 Sud koji je uputio predmetni zahtjev za prethodnu odluku zatražio je da se o njemu odluči u ubrzanom prethodnom postupku na temelju članka 105. Poslovnika Suda.
- 24 U prilog osnovanosti svojeg zahtjeva taj sud ističe da je glavni postupak kaznenopravne prirode, da je prekinut do donošenja odluke Suda o zahtjevu za prethodnu odluku i da tražene osobe nisu podvrgnute nijednoj mjeri oduzimanja slobode.
- 25 Članak 105. stavak 1. Poslovnika predviđa da na zahtjev suda koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku ili, iznimno, po službenoj dužnosti, predsjednik Suda može, kad priroda predmeta zahtijeva postupanje u kratkim rokovima, nakon što sasluša suca izvjestitelja i nezavisnog odvjetnika, odlučiti da se, iznimno od odredbi tog poslovnika, o zahtjevu za prethodnu odluku odluči u ubrzanom postupku.
- 26 U ovom slučaju predsjednik Suda, nakon saslušanja suca izvjestitelja i nezavisnog odvjetnika, odlučio je 31. ožujka 2021. da ne treba prihvati zahtjev iz točke 23. ove presude.
- 27 Naime, valja podsjetiti na to da primjena ubrzanog prethodnog postupka ne ovisi o prirodi glavnog postupka kao takvoj, nego o iznimnim okolnostima svojstvenima predmetu o kojem je riječ, koje moraju upućivati na izvanrednu žurnost u odlučivanju o tim pitanjima (vidjeti u tom smislu rješenje predsjednika Suda od 30. svibnja 2018., KN, C-191/18, neobjavljeno, EU:C:2018:383, t. 20. i navedenu sudsку praksu).

- 28 Kada je riječ o glavnom predmetu, Tribunal Supremo (Vrhovni sud) nije dokazao postojanje iznimnih okolnosti svojstvenih tom predmetu, koje bi upućivale na izvanrednu žurnost.
- 29 Na taj način, s jedne strane, s obzirom na to da prethodni postupak podrazumijeva prekid postupka koji je u tijeku pred sudom koji je uputio zahtjev do donošenja odluke Suda, taj suspenzivni učinak svojstven mehanizmu prethodnog postupka ne može opravdati to da se o zahtjevu za prethodnu odluku odlučuje u ubrzanom prethodnom postupku (vidjeti u tom smislu rješenje predsjednika Suda od 20. siječnja 2014., Nguyen i Schönherr, C-2/14, neobjavljeno, EU:C:2014:1999, t. 14. i navedenu sudsku praksu).
- 30 S druge strane, okolnost da osobama protiv kojih se vodi glavni kazneni postupak trenutačno nije oduzeta sloboda razlog je zbog kojega ne bi trebalo pokretati ubrzani prethodni postupak na temelju članka 105. stavka 1. Poslovnika (vidjeti u tom smislu rješenje predsjednika Suda od 20. rujna 2018., Minister for Justice and Equality, C-508/18 i C-509/18, neobjavljeno, EU:C:2018:766, t. 13. i navedenu sudsku praksu).

Zahtjev za ponovno otvaranje usmenog dijela postupka

- 31 Aktom podnesenim tajništvu Suda 7. studenoga 2022. C. Puigdemont Casamajó, A. Comín Oliveres, L. Puig Gordi i C. Ponsatí Obiols zatražili su ponovno otvaranje usmenog dijela postupka.
- 32 U prilog osnovanosti tog zahtjeva oni ističu da nove činjenice i argumenti o kojima stranke nisu raspravljalje mogu biti od odlučujućeg utjecaja na odluku Suda u ovom predmetu.
- 33 Konkretno, oni upućuju na potpisivanje rješenja potpredsjednika Suda od 24. svibnja 2022., Puigdemont i Casamajó i dr./Parlament i Španjolska (C-629/21 P(R), EU:C:2022:413), mišljenje Vijeća za ljudska prava Ujedinjenih naroda od 30. kolovoza 2022., odluke španjolskih sudova, okolnost da su španjolska tijela špijunirala više optuženika iz glavnog kaznenog postupka, kao i na stajališta članova Europske komisije i obavijest središnjeg izbornog povjerenstva. Osim toga, oni iznose niz kritika na mišljenje nezavisnog odvjetnika u ovom predmetu.
- 34 U tom pogledu valja istaknuti da u skladu s člankom 83. svojeg Poslovnika Sud može u svakom trenutku, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odrediti ponovno otvaranje usmenog dijela postupka, osobito ako smatra da stvar nije dovoljno razjašnjena ili ako stranka iznese, nakon zatvaranja tog dijela postupka, novu činjenicu koja je takve prirode da je od odlučujućeg utjecaja na odluku Suda ili pak ako je u predmetu potrebno odlučiti na temelju argumenta o kojem se još nije raspravljalo.
- 35 U predmetnom slučaju valja, s jedne strane, istaknuti da činjenice koje su C. Puigdemont Casamajó, A. Comín Oliveres, L. Puig Gordi i C. Ponsatí Obiols predstavili kao nove činjenice ne mogu biti od odlučujućeg utjecaja na odluku Suda.
- 36 Naime, te činjenice odnose se ili na pojedinačnu situaciju optuženikâ u glavnom kaznenom postupku ili na navodne nedostatke u španjolskom pravosudnom sustavu. Međutim, na Sudu je da u okviru ovog prethodnog postupka isključivo protumači relevantne odredbe prava Unije, a ne da ocjenjuje tu pojedinačnu situaciju ili utvrđuje da su navedeni nedostaci dokazani.

- 37 Kada je riječ, s druge strane, o kritikama koje se tiču mišljenja nezavisnog odvjetnika, valja podsjetiti na to da Statut Suda Europske unije i Poslovnik ne predviđaju mogućnost da stranke podnose očitovanja na mišljenje nezavisnog odvjetnika (presuda od 15. srpnja 2021., Komisija/Poljska (Sustav stegovnih mjera za suce), C-791/19, EU:C:2021:596, t. 41.).
- 38 Nadalje, na temelju članka 252. drugog stavka UFEU-a, dužnost je nezavisnog odvjetnika da, djelujući posve nepristrano i neovisno, javno iznosi obrazložena mišljenja o predmetima u kojima se u skladu sa Statutom Suda Europske unije zahtijeva njegovo sudjelovanje. Sud nije vezan ni mišljenjem nezavisnog odvjetnika ni obrazloženjem koje je dovelo do tog mišljenja. Stoga neslaganje jedne od stranaka s mišljenjem nezavisnog odvjetnika, bez obzira na pitanja koja je ondje razmatrao, ne može samo za sebe biti opravdan razlog za ponovno otvaranje usmenog dijela postupka (presuda od 15. srpnja 2021., Komisija/Poljska (Sustav stegovnih mjera za suce), C-791/19, EU:C:2021:596, t. 42.).
- 39 Točno je da Sud može u svakom trenutku, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odrediti ponovno otvaranje usmenog dijela postupka, u skladu s člankom 83. svojeg Poslovnika, osobito ako smatra da stvar nije dovoljno razjašnjena.
- 40 U predmetnom slučaju Sud ipak smatra, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da nakon pisanog dijela postupka i rasprave koja je pred njime održana, raspolaže svim elementima potrebnima za odlučivanje, s obzirom na to da su stranke u postupku i zainteresirane osobe opsežno raspravljale o argumentima koji su u zahtjevu za ponovno pokretanje usmenog dijela postupka istaknuti protiv mišljenja nezavisnog odvjetnika.
- 41 S obzirom na navedeno, taj se zahtjev ne može prihvati.

O prethodnim pitanjima

Dopuštenost prvog do šestog prethodnog pitanja

- 42 L. Puig Gordi, C. Puigdemont Casamajó, A. Comín Oliveres, C. Ponsatí Obiols, M. Rovira Vergés i A. Gabriel Sabaté osporavaju dopuštenost određenih prethodnih pitanja koja su upućena.
- 43 Kao prvo, C. Ponsatí Obiols, L. Puig Gordi, C. Puigdemont Casamajó i A. Comín Oliveres ističu da je očito da prvo do šestog pitanja, promatrana zajedno, nisu korisna za provedbu glavnog kaznenog postupka.
- 44 Prije svega, oni navode da se ta pitanja odnose na pravila o izvršenju europskih uhidbenih naloga, tako da odgovori na navedena pitanja nisu korisni sudu koji je uputio zahtjev jer on u glavnom kaznenom postupku ima svojstvo pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog. Iako je točno da je Sud u presudi od 25. srpnja 2018., AY (Uhidbeni nalog – Svjedok) (C-268/17, EU:C:2018:602), prihvatio odgovoriti na pitanja koja su se ticala izvršenja europskih uhidbenih naloga, a uputilo ih je pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog, okolnosti glavnog predmeta razlikuju se od okolnosti predmeta koji je doveo do te presude. Naime, u potonjem predmetu pravosudno tijelo izvršenja nije odlučivalo o europskom uhidbenom nalogu o kojem je bila riječ, a Sud se izjašnjavao o meritornom pitanju povezanom s načelom *ne bis in idem*, koje je bilo korisno i pravosudnom tijelu koje izdaje uhidbeni nalog i pravosudnom tijelu izvršenja.

- 45 Nadalje, navedene stranke smatraju da u obzir valja uzeti činjenicu da se odluka coura d'appel de Bruxelles (Žalbeni sud u Bruxellesu) da odbije izvršenje europskog uhidbenog naloga izdanog protiv L. Puiga Gordija temeljila ne samo na povredi prava na pošteno suđenje, nego i na povredi prepostavke nedužnosti. Međutim, prvo do šestog pitanja ne odnose se na potonji razlog, što podrazumijeva da odgovori Suda na ta pitanja ne bi mogli ni u kojem slučaju dovesti do zaključka da se taj europski uhidbeni nalog mora izvršiti.
- 46 Naposljetku, tri optuženika iz glavnog kaznenog postupka uživaju imunitet kao članovi Europskog parlamenta, tako da se protiv njih ne može izdati europski uhidbeni nalog, zbog čega su prvo do šestog pitanja u odnosu na te optuženike hipotetska.
- 47 Kao drugo, C. Ponsatí Obiols, L. Puig Gordi, C. Puigdemont Casamajó i A. Comín Oliveres navode da je prvo pitanje u svakom slučaju nedopušteno zbog jednog drugog razloga. Naime, tim se pitanjem od Suda žele ishoditi elementi tumačenja Okvirne odluke 2002/584 koji omogućavaju ocjenu usklađenosti belgijske zakonske odredbe s tom okvirnom odlukom iako će spomenuta odredba i dalje biti primjenjiva u belgijskom pravnom poretku bez obzira na odgovor Suda s obzirom na to da navedena okvirna odluka ne proizvodi izravne učinke.
- 48 Kao treće, prema mišljenju M. Rovire Vergés i A. Gabriel Sabaté, peto pitanje nema veze s glavnim postupkom jer optuženici nisu mogli osporavati nadležnost suda koji je uputio zahtjev odnosno isticati svoja temeljna prava pred španjolskim sudovima.
- 49 Kao četvrtto, M. Rovira Vergés i A. Gabriel Sabaté tvrde da šesto pitanje treba proglašiti nedopuštenim pri čemu ističu, redom, da se u predmetnom slučaju pravosudno tijelo izvršenja oslonilo na dopunske informacije koje je dostavio Tribunal Supremo (Vrhovni sud) i da nije na Sudu da se izjašnjava o mogućnosti pravosudnog tijela izvršenja da zatraži dopunske informacije.
- 50 U pogledu tih različitih pitanja valja uvodno podsjetiti na to da je, prema ustaljenoj sudske praksi, u okviru suradnje između Suda i nacionalnih sudova koja je određena člankom 267. UFEU-a isključivo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji mora preuzeti odgovornost za sudske odluke koja će biti donesena da uvažavajući posebnosti predmeta ocijeni nužnost prethodne odluke za donošenje svoje presude i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu. Slijedom navedenog, ako se postavljena pitanja odnose na tumačenje prava Unije, Sud načelno mora donijeti odluku (vidjeti u tom smislu presudu od 15. srpnja 2021., The Department for Communities in Northern Ireland, C-709/20, EU:C:2021:602, t. 54. i navedenu sudske praksu).
- 51 Sud može odbiti odgovoriti na prethodno pitanje nacionalnog suda samo ako je očito da zatraženo tumačenje prava Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom glavnog postupka, ako je problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima da bi mogao dati koristan odgovor na postavljena pitanja (vidjeti u tom smislu presudu od 15. srpnja 2021., The Department for Communities in Northern Ireland, C-709/20, EU:C:2021:602, t. 55. i navedenu sudske praksu).
- 52 Kada je riječ, kao prvo, o navodu prema kojem prvo do šestog pitanja nisu korisna za provedbu glavnog kaznenog postupka, važno je istaknuti da sud koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku pojašnjava da je svrha tog zahtjeva, među ostalim, omogućiti mu da utvrdi može li izdati novi europski uhidbeni nalog protiv L. Puiga Gordija nakon što je odbijeno izvršenje prethodno izdanog europskog uhidbenog naloga protiv njega te mora li zadržati ili povući europske uhidbene naloge izdane protiv ostalih optuženika u glavnom kaznenom postupku.

- 53 Tim se razmatranjima može opravdati to da navedeni sud, kao pravosudno tijelo koje je izdalo nalog, postavi pitanje Sudu o uvjetima izvršenja europskog uhidbenog naloga.
- 54 Naime, u postupku koji se odnosi na europski uhidbeni nalog jamstvo temeljnih prava prije svega je odgovornost države članice izdavateljice. Prema tome, imajući u vidu da izdavanje navedenog naloga može dovesti do uhićenja osobe protiv koje je taj nalog izdan, pravosudno tijelo izdavanja mora, kako bi se zajamčila ta prava, imati mogućnost obraćanja Sudu u prethodnom postupku s ciljem da utvrdi mora li zadržati ili povući europski uhidbeni nalog odnosno može li ga izdati (vidjeti u tom smislu presude od 25. srpnja 2018., AY (Uhidbeni nalog – Svjedok), C-268/17, EU:C:2018:602, t. 28. i 29. i od 28. siječnja 2021., Specializirana prokuratura (Obavijest o pravima), C-649/19, EU:C:2021:75, t. 39.).
- 55 Nije moguće prihvati argument C. Ponsatí Obiols prema kojem se ta mogućnost ne može koristiti da bi se utvrdilo pod kojim uvjetima pravosudno tijelo izvršenja mora, kako bi osiguralo poštovanje članka 47. drugog stavka Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u dalnjem tekstu: Povelja), odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga s obzirom na to da se pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog mora, kako bi postupilo u skladu s načelima uzajamnog povjerenja i lojalne suradnje, suzdržati od izdavanja ili zadržavanja europskog uhidbenog naloga čije izvršenje treba odbiti, osobito da bi se izbjegla povreda tog članka 47. drugog stavka (vidjeti po analogiji presudu od 11. studenoga 2021., Gavanzov II, C-852/19, EU:C:2021:902, t. 60.).
- 56 Jednako tako, okolnošću koju ističe C. Ponsatí Obiols – da je pravosudno tijelo izvršenja već odbilo izvršiti europski uhidbeni nalog izdan protiv L. Puiga Gordija – ne može se dokazati to da prvo do šestog pitanja nemaju nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom glavnog postupka, ali postojanje takve odluke o odbijanju, s druge strane, može opravdati to da se sud koji je uputio zahtjev zapita o tome može li, a da time ne povrijedi pravo Unije, izdati novi europski uhidbeni nalog kako bi ishodio predaju L. Puiga Gordija i treba li donijeti nove mjere u pogledu ostalih optuženika iz glavnog kaznenog postupka.
- 57 Budući da je, u tim okolnostima, predmet navedenog ispitivanja, u konačnici, precizirati ovlasti i dužnosti pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog, činjenica da sud koji je uputio zahtjev ne pita Sud o svim razlozima na kojima je cour d'appel de Bruxelles (Žalbeni sud u Bruxellesu) temeljio svoju odluku o odbijanju izvršenja europskog uhidbenog naloga izdanog protiv L. Puiga Gordija nije dovoljna da bi se dokazalo da prvo do šestog pitanja nemaju nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom glavnog postupka.
- 58 Osim toga, okolnošću da tri optuženika iz glavnog postupka uživaju imunitet u svojstvu članova Europskog parlamenta u svakom slučaju ne može se dokazati da su ta pitanja hipotetska, s obzirom na to da ostali optuženici u tom postupku, među kojima i L. Puig Gordi, ne uživaju navedeni imunitet.
- 59 Kada je konkretno riječ, kao drugo, o navodnoj nedopuštenosti prvog pitanja, dovoljno je podsjetiti na to da je u skladu s člankom 267. UFEU-a Sud nadležan za odlučivanje u prethodnom postupku o tumačenju akata koje su donijele institucije Europske unije, neovisno o tome imaju li izravan učinak ili ne (vidjeti u tom smislu presude od 27. studenoga 2012., Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, t. 89. i od 15. siječnja 2013., Križan i dr., C-416/10, EU:C:2013:8, t. 56.).
- 60 Kada je riječ, kao treće, o navodnoj nedopuštenosti petog pitanja, valja istaknuti to da argumentacija M. Rovire Vergés i A. Gabriel Sabaté u tom smislu proturječi navodima suda koji je uputio zahtjev o odvijanju postupka pred španjolskim sudovima u pogledu traženih osoba.

- 61 U postupku iz članka 267. UFEU-a, koji se zasniva na jasnom razgraničenju funkcija nacionalnih sudova i Suda, nacionalni sud jedini je ovlašten utvrditi i ocijeniti činjenice iz glavnog postupka te tumačiti i primijeniti nacionalno pravo (vidjeti u tom smislu presudu od 14. srpnja 2022., Volkswagen, C-134/20, EU:C:2022:571, t. 36. i navedenu sudsку praksu).
- 62 Isto vrijedi, kao četvrto, i za argument koji je istaknula M. Rovira Vergés prema kojem šesto pitanje treba proglašiti nedopuštenim zbog toga što se pravosudno tijelo izvršenja oslonilo u predmetnom slučaju na dopunske informacije koje je dostavio Tribunal Supremo (Vrhovni sud), u svojem svojstvu pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog. Naime, taj je sud u odluci kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku izričito naglasio da nije dostavio takve informacije pravosudnom tijelu izvršenja, ali da je jedan od njegovih članova odgovorio na pitanja koja je uputilo belgijsko državno odvjetništvo kako bi pripremilo svoju argumentaciju tijekom rasprave održane u okviru postupka za izvršenje europskih uhidbenih naloga o kojima je riječ u glavnom postupku.
- 63 Osim toga, suprotno onomu što tvrdi A. Gabriel Sabaté, svojim šestim pitanjem sud koji je uputio zahtjev pita Sud o postojanju obvezе pravosudnog tijela izvršenja da zatraži dopunske informacije prije nego što eventualno odbije izvršiti europski uhidbeni nalog pozivanjem na nenađljnost za njegovo izdavanje pravosudnog tijela koje ga izdaje i na postojanje ozbiljne opasnosti od povrede temeljnih prava u državi članici izdavateljici, a ne o mogućnosti spomenutog tijela da postavi takav zahtjev.
- 64 Za takvo pitanje valja ipak smatrati da se odnosi na tumačenje prava Unije. Prema tome, Sud mora donijeti odluku.
- 65 Iz navedenog proizlazi da su prvo do šestog pitanja dopuštena.

Meritum

Prvo pitanje

- 66 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Okvirnu odluku 2002/584 tumačiti na način da pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga na temelju razloga za odbijanje koji proizlazi iz samog prava države članice izvršenja, a ne iz te okvirne odluke.
- 67 Iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi to da se Okvirnom odlukom 2002/584 nastoji – uvođenjem pojednostavljenog i učinkovitijeg sustava predaje osuđenih osoba ili osoba osumnjičenih da su prekršile kazneni zakon – olakšati i ubrzati pravosudna suradnja u svrhu pridonošenja ostvarenju cilja dodijeljenog Uniji da postane područje slobode, sigurnosti i pravde zasnivajući se pritom na visokoj razini povjerenja koje mora postojati između država članica (presuda od 29. travnja 2021., X (Europski uhidbeni nalog – *Ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, t. 37. i navedena sudska praksa).
- 68 U tu svrhu, iz navedene okvirne odluke, osobito njezina članka 1. stavka 2., proizlazi to da je izvršenje europskog uhidbenog naloga načelo, dok je odbijanje njegova izvršenja zamišljeno kao iznimka koja se mora usko tumačiti (vidjeti u tom smislu presudu od 29. travnja 2021., X (Europski uhidbeni nalog – *Ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, t. 46. i navedenu sudska praksa).

- 69 U tom pogledu valja, kao prvo, naglasiti da načelo uzajamnog priznavanja prepostavlja da se samo europski uhidbeni nalozi u smislu članka 1. stavka 1. spomenute okvirne odluke moraju izvršiti u skladu s njezinim odredbama, čime se zahtijeva da takav nalog, koji se u toj odredbi kvalificira kao „sudska odluka”, izdaje „pravosudno tijelo”, u smislu članka 6. stavka 1. te okvirne odluke (presuda od 17. prosinca 2020., Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog), C-354/20 PPU i C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, t. 38. i navedena sudska praksa).
- 70 Kao drugo, pravosudno tijelo izvršenja ne može izvršiti europski uhidbeni nalog koji nije u skladu s minimalnim zahtjevima o kojima ovisi njegova valjanost, među kojima su i zahtjevi propisani u članku 8. Okvirne odluke 2002/584 (vidjeti u tom smislu presude od 6. prosinca 2018., IK (Izvršenje dodatne kazne), C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, t. 43. i od 9. listopada 2019., NJ (Državno odvjetništvo u Beču), C-489/19 PPU, EU:C:2019:849, t. 29.).
- 71 Kao treće, pravosudna tijela izvršenja moraju odnosno mogu odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog na temelju razloga za odbijanje navedenih u člancima 3., 4. i 4.a te okvirne odluke (vidjeti u tom smislu presudu od 27. svibnja 2019., PF (Glavni državni odvjetnik Litve), C-509/18, EU:C:2019:457, t. 24. i navedenu sudsку praksu).
- 72 Kao četvrtu, ako postoji opasnost od povrede temeljnih prava navedenih u člancima 4. i 47. Povelje, pravosudno tijelo izvršenja može – na temelju članka 1. stavka 3. navedene okvirne odluke i nakon odgovarajuće provjere – iznimno ne postupiti po europskom uhidbenom nalogu (vidjeti u tom smislu presude od 15. listopada 2019., Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, t. 83. i od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 46. i navedenu sudsку praksu).
- 73 Stoga valja utvrditi da svaki od razloga prihvaćenih u sudskej praksi Suda kao nešto što obvezuje ili ovlašćuje tijelo izvršenja na to da ne postupi po europskom uhidbenom nalogu proizlazi iz Okvirne odluke 2002/584.
- 74 Nadalje, iz navedenog proizlazi da ti razlozi imaju strogo ograničen doseg i da stoga samo iznimno dopuštaju odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga.
- 75 Prihvatići to da svaka država članica može dodavati navedenim razlozima neke druge, koji bi pravosudnom tijelu izvršenja omogućili da ne postupi po europskom uhidbenom nalogu. moglo bi, s jedne strane, ugroziti ujednačenu primjenu Okvirne odluke 2002/584, čineći tu primjenu ovisnom o pravilima nacionalnog prava i, s druge strane, učiniti neučinkovitom obvezu izvršenja europskih uhidbenih naloga navedenu u članku 1. stavku 2. te okvirne odluke, čime bi se u praksi svakoj državi članici dopustilo da slobodno utvrdi doseg te obveze za svoja pravosudna tijela izvršenja.
- 76 Takvo tumačenje onemogućilo bi dobro funkcioniranje pojednostavnjenog i učinkovitijeg sustava predaje osuđenih osoba ili osoba osumnjičenih da su prekršile kazneni zakon, uspostavljenog navedenom okvirnom odlukom i bilo bi, prema tome, protivno njezinu cilju navedenom u točki 67. ove odluke.
- 77 U predmetnom slučaju, iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi to da su belgijski sudovi odbili izvršiti europski uhidbeni nalog izdan protiv L. Puiga Gordija oslanjajući se na članak 4. točku 5° Zakona od 19. prosinca 2003. o europskom uhidbenom nalogu, u kojem se određuje da se izvršenje europskog

uhidbenog naloga odbija ako postoje ozbiljni razlozi na temelju kojih se može smatrati da bi se izvršenjem europskog uhidbenog naloga povrijedila temeljna prava osobe o kojoj je riječ, kako su utvrđena u pravu Unije.

78 Navedena odredba, pod uvjetom da se tumači tako da je istog dosega kao članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584, omogućava odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga samo u slučaju opisanom u točki 72. ove presude i stoga se ne može smatrati da je riječ o razlogu za odbijanje izvršenja koji ne proizlazi iz te okvirne odluke.

79 S obzirom na navedeno, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da Okvirnu odluku 2002/584 treba tumačiti na način da pravosudno tijelo izvršenja ne može odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga na temelju razloga za odbijanje koji proizlazi iz samog prava države članice izvršenja, a ne iz te okvirne odluke.

S druge strane, to pravosudno tijelo može primijeniti nacionalnu odredbu kojom se predviđa odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga ako bi ono dovelo do povrede temeljnog prava utvrđenog u pravu Unije, pod uvjetom da doseg te odredbe nije širi od dosega članka 1. stavka 3. navedene okvirne odluke, kako ga tumači Sud.

Drugo pitanje

80 S obzirom na odgovor na prvo pitanje, nije potrebno odgovoriti na drugo pitanje.

Treće pitanje

81 Svojim trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 1. stavke 1. i 2. i članak 6. stavak 1. Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da pravosudno tijelo izvršenja može provjeriti je li europski uhidbeni nalog izdalo za to nadležno pravosudno tijelo i odbiti izvršenje tog naloga kada ocijeni da to nije slučaj.

82 Kao što je to navedeno u točki 69. ove presude, iz članka 1. stavaka 1. i 2. Okvirne odluke 2002/584 proizlazi to da se moraju izvršiti samo europski uhidbeni nalozi koje je izdalo pravosudno tijelo, u smislu članka 6. stavka 1. te okvirne odluke.

83 U članku 6. stavku 1. Okvirne odluke 2002/584 propisuje se da je pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog pravosudno tijelo države članice koja izdaje uhidbeni nalog nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga u skladu s pravom te države.

84 Iz sudske prakse Suda proizlazi to da pojam „pravosudno tijelo”, u smislu te odredbe, u cijeloj Uniji treba tumačiti autonomno i ujednačeno (vidjeti u tom smislu presudu od 27. svibnja 2019., OG i PI (Državna odvjetništva u Lübecku i Zwickau), C-508/18 i C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, t. 49.) i da navedeni pojam osobito podrazumijeva to da predmetno tijelo u izvršavanju svojih dužnosti povezanih s izdavanjem europskog uhidbenog naloga postupa neovisno (vidjeti u tom smislu presudu od 17. prosinca 2020., Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog), C-354/20 PPU i C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, t. 38.).

- 85 Iako je, posljedično, na pravosudnom tijelu izvršenja da se, prije nego što izvrši europski uhidbeni nalog, uvjeri u to da ga je doista izdalo pravosudno tijelo u smislu tog članka 6. stavka 1., prvonavedeno tijelo ne može, nasuprot tomu, provjeravati, na temelju te odredbe, je li pravosudno tijelo koje izdaje europski uhidbeni nalog nadležno za njegovo izdavanje s obzirom na odredbe prava države članice izdavateljice.
- 86 Naime, zakonodavac Unije utvrdio je autonoman i ujednačen pojam „pravosudno tijelo“ u smislu Okvirne odluke 2002/584, ali je državama članicama prepustio da u okviru svoje postupovne autonomije odrede pravosudna tijela nadležna za izdavanje europskog uhidbenog naloga (vidjeti u tom smislu presude od 10. studenoga 2016., Kovákovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, t. 31. i od 27. svibnja 2019., OG i PI (Državna odvjetništva u Lübecku i Zwickau), C-508/18 i C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, t. 48.).
- 87 Budući da se – zbog takve odluke zakonodavca Unije – određivanje navedenih tijela odvija, na taj način, isključivo na temelju prava svake države članice, na pravosudnim je tijelima države članice izdavateljice da ocijene, u okviru određenom u članku 6. stavku 1. Okvirne odluke 2002/584 i, ako je primjenjivo, pod nadzorom viših nacionalnih sudova, jesu li nadležna za izdavanje europskog uhidbenog naloga s obzirom na pravo te države članice.
- 88 Kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 74. svojeg mišljenja, smatrati da ocjenu o vlastitoj nadležnosti pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog može naknadno nadzirati pravosudno tijelo izvršenja značilo bi dati potonjem tijelu opću ovlast nadzora postupovnih odluka koje se donose u državi članici izdavateljici, što bi bilo protivno načelu uzajamnog priznavanja koje, u skladu s uvodnom izjavom 6. Okvirne odluke 2002/584, čini kamen temeljac pravosudne suradnje.
- 89 Prema tome, na treće pitanje valja odgovoriti tako da članak 1. stavke 1. i 2. i članak 6. stavak 1. Okvirne odluke 2002/584 treba tumačiti na način da pravosudno tijelo izvršenja ne može provjeriti je li europski uhidbeni nalog izdalo za to nadležno pravosudno tijelo i odbiti izvršenje tog naloga kada ocijeni da to nije slučaj.

Četvrto pitanje točka (c) i peto pitanje

- 90 Uvodno valja istaknuti, s jedne strane, da se četvrto pitanje točka (c) općenito odnosi na informacije kojima pravosudno tijelo izvršenja mora raspolagati kako bi odbilo izvršenje europskog uhidbenog naloga zbog toga što bi ono dovelo do opasnosti od povrede temeljnih prava u državi članici izdavateljici, što opravdava to da se najprije razmotri taj dio četvrtog pitanja.
- 91 S druge strane, bez obzira na općenitost navedenog dijela četvrtog pitanja, iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi to da se Tribunal Supremo (Vrhovni sud) konkretno pita o relevantnosti, za potrebe spomenutog izvršenja, navodne opasnosti od toga da će osoba protiv koje je izdan taj europski uhidbeni nalog biti izložena, nakon predaje toj državi članici, povredi članka 47. drugog stavka Povelje time što će joj suditi za to nenasledjan sud.
- 92 U tim okolnostima valja smatrati da svojim četvrtim pitanjem točkom (c) i svojim petim pitanjem, koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584 u vezi s člankom 47. drugim stavkom Povelje tumačiti na način da pravosudno tijelo izvršenja koje je pozvano odlučiti o predaji osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog može odbiti njegovo izvršenje kada ocijeni da se ta osoba izlaže opasnosti da joj

nakon predaje državi članici izdavateljici sudi za to nenađežan sud, iako je navedena osoba mogla, pred sudovima te države članice, istaknuti svoja temeljna prava kako bi osporila nadležnost pravosudnog tijela izdavatelja i taj europski uhidbeni nalog.

- 93 Važno je podsjetiti na to da načelo uzajamnog povjerenja između država članica kao i načelo uzajamnog priznavanja, koje se i samo temelji na uzajamnom povjerenju između potonjih država, u pravu Unije imaju ključnu važnost s obzirom na to da omogućavaju stvaranje i održavanje područja bez unutarnjih granica. Konkretno, načelo uzajamnog povjerenja obvezuje svaku od tih država, osobito u kontekstu područja slobode, sigurnosti i pravde, da, osim u iznimnim okolnostima, smatra da sve ostale države članice poštuju pravo Unije i, konkretno, njime priznata temeljna prava (presuda od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 40. i navedena sudska praksa).
- 94 Stoga, kada države članice provode pravo Unije, one mogu, na temelju tog prava, biti obvezne pretpostaviti da druge države članice poštiju temeljna prava, tako da od druge države članice ne samo da ne mogu zahtijevati višu nacionalnu razinu zaštite temeljnih prava od one koju osigurava pravo Unije nego ni, osim u iznimnim slučajevima, provjeriti je li ta druga država članica u konkretnom slučaju doista poštovala temeljna prava koja jamči Unija (presuda od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 41. i navedena sudska praksa).
- 95 S obzirom na navedeno, visoka razina povjerenja između država članica, na kojoj počiva mehanizam europskog uhidbenog naloga, temelji se na premisi da kazneni sudovi drugih država članica, koji će nakon izvršenja europskog uhidbenog naloga morati provesti postupak kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili mjere osiguranja oduzimanjem slobode ili, pak, meritorni kazneni postupak, ispunjavaju zahtjeve svojstvene temeljnog pravu na pošteno suđenje, zajamčenom člankom 47. drugim stavkom Povelje. Naime, to temeljno pravo od ključne je važnosti kao jamstvo zaštite svih prava koja osobe ostvaruju iz prava Unije i očuvanja zajedničkih vrijednosti država članica navedenih u članku 2. UEU-a, među ostalim, vrijednosti vladavine prava (presuda od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 45. i navedena sudska praksa).
- 96 Iako je u tim okolnostima prije svega na svakoj državi članici, kako bi se osigurala puna primjena načela uzajamnog povjerenja i priznavanja na kojima se temelji funkciranje tog mehanizma, da pod krajnjim nadzorom Suda osigura očuvanje zahtjevâ koji su svojstveni tom temeljnog pravu, a da se pritom suzdrži od svake mjere koja bi ga mogla ugroziti, pravosudno tijelo izvršenja može se, na temelju članka 1. stavka 3. Okvirne odluke 2002/584, kao što je to navedeno u točki 72. ove presude, iznimno suzdržati od izvršenja europskog uhidbenog naloga ako postoji stvarna opasnost da se osobi protiv koje je izdan povrijedi to isto temeljno pravo u slučaju predaje pravosudnom tijelu koje je taj nalog izdal (presuda od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 46. i navedena sudska praksa).
- 97 U tom pogledu iz sudske prakse Suda proizlazi da, kad pravosudno tijelo izvršenja koje je pozvano odlučiti o predaji osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog raspolaže elementima kojima se dokazuje postojanje stvarne opasnosti od povrede njezina temeljnog prava na pošteno suđenje, utvrđenog u članku 47. drugom stavku Povelje, zbog sustavnih ili općih nedostataka u funkciranju pravosudnog sustava u državi članici izdavateljici, to tijelo treba konkretno i

precizno provjeriti – uzimajući u obzir osobnu situaciju te osobe, prirodu kaznenog djela zbog kojeg se progoni i činjenični kontekst na kojem se temelji izdavanje tog uhidbenog naloga – postoje li ozbiljni i utvrđeni razlozi za pretpostavku da će navedena osoba biti izložena takvoj opasnosti u slučaju predaje toj državi (vidjeti u tom smislu presude od 17. prosinca 2020., Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog), C-354/20 PPU i C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, t. 52. i od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 50.).

- 98 Kada je riječ o primjenjivosti tog ispitivanja u dvije faze zbog odbijanja izvršenja europskog uhidbenog naloga koje je predmet četvrtog pitanja točke (c), važno je podsjetiti na to da je pravosudno tijelo izvršenja dužno, među ostalim, provesti takvo ispitivanje kako bi ocijenilo je li, u slučaju predaje dotične osobe državi članici izdavateljici, ta osoba izložena stvarnoj opasnosti od povrede svojeg temeljnog prava na poštenu suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, utvrđenog u članku 47. drugom stavku Povelje (vidjeti u tom smislu presudu od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 66.).
- 99 Iz sudske prakse Europskog suda za ljudska prava koja se odnosi na članak 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. i koju valja uzeti u obzir prilikom tumačenja članka 47. Povelje (vidjeti u tom smislu presudu od 26. listopada 2021., Openbaar Ministerie (Pravo na saslušanje od strane pravosudnog tijela izvršenja), C-428/21 PPU i C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, t. 64.) proizlazi to da je nadležnost suda za odlučivanje u nekom predmetu primjenom mjerodavnih nacionalnih pravila dio zahtjeva „zakonom prethodno ustanovljenog suda” u smislu članka 6. stavka 1. te konvencije (vidjeti u tom smislu presude ESLJP-a od 20. srpnja 2006., Sokurenko i Strygun protiv Ukrajine, CE:ECHR:2006:0720JUD002945804, t. 26. do 29., i od 1. prosinca 2020., Guðmundur Andri Ástráðsson protiv Islanda, CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, t. 217. i 223.).
- 100 Osobito se ne može smatrati zakonom ustanovljenim sudom u smislu tog članka 6. stavka 1. nacionalni vrhovni sud koji odlučuje u prvom i posljednjem stupnju u kaznenom predmetu bez izričite pravne osnove koja mu daje nadležnost da sudi svim optuženicima (vidjeti u tom smislu presude ESLJP-a od 22. lipnja 2000., Coëme i dr. protiv Belgije, CE:ECHR:2000:0622JUD003249296, t. 107. do 110. i od 2. lipnja 2005., Claes i dr. protiv Belgije, CE:ECHR:2005:0602JUD004682599, t. 41. do 44.).
- 101 U tim okolnostima, iako pravosudno tijelo izvršenja ne može, kao što to proizlazi iz odgovora na treće pitanje, provjeriti nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog, na prvonavedenom je tijelu, suprotno tomu, da čim osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog tvrdi da će nakon predaje državi članici izdavateljici biti izložena povredi članka 47. drugog stavka Povelje time što će joj suditi za to nenadležan sud, ocijeni osnovanost te tvrdnje u okviru ispitivanja u dvije faze, navedenog u točki 97. ove presude.
- 102 Kada je riječ o sadržaju tog ispitivanja, valja istaknuti da u okviru prve faze pravosudno tijelo izvršenja europskog uhidbenog naloga o kojem je riječ treba odrediti postoje li objektivni, vjerodostojni, precizni i odgovarajuće aktualizirani elementi koji dokazuju postojanje stvarne opasnosti, u državi članici izdavateljici, od povrede temeljnog prava na poštenu suđenje zajamčenog člankom 47. drugim stavkom Povelje, koja je osobito povezana s nepoštovanjem zahtjeva zakonom ustanovljenog suda zbog sustavnih ili općih nedostataka u toj državi članici odnosno nedostataka koji utječu na skupinu osoba koju je moguće objektivno utvrditi, a kojih

pripada osoba o kojoj je riječ (vidjeti u tom smislu presude od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, t. 89. i od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 67.).

- 103 U kontekstu navoda o opasnosti kojoj se izlaže osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog da joj sudi za to nenađežan sud, pravosudno tijelo izvršenja mora, kako bi utvrdilo jesu li dokazani navedeni nedostaci, provesti opću ocjenu funkciranja pravosudnog sustava države članice izdavateljice s obzirom na zahtjev zakonom ustanovljenog suda (vidjeti u tom smislu presudu od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 77.). To pravosudno tijelo treba smatrati da su spomenuti nedostaci dokazani ako iz navedene opće ocjene proizlazi da optuženici u toj državi članici općenito ne raspolažu djelotvornim pravnim lijekom koji omogućava provjeru nadležnosti kaznenog suda pozvanog da im sudi ili tako da taj sud sâm ispita je li nadležan ili tako da postoji mogućnost podnošenja pravnog lijeka nekom drugom суду.
- 104 U tom pogledu, dok god se navodi o nadležnosti suda države članice izdavateljice da sudi osobi protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog ne brkaju s osporavanjem nadležnosti pravosudnog tijela koje izdaje europski uhidbeni nalog odnosno uvjeta izdavanja tog naloga, okolnost da se ta nadležnost odnosno ti uvjeti mogu osporavati ili su doista osporavani u ovom postupku, pred sudovima te države članice, ne može se kao takva smatrati odlučujućom za potrebe odlučivanja o izvršenju navedenog europskog uhidbenog naloga.
- 105 Međutim, pravosudno tijelo izvršenja mora – prilikom svoje opće ocjene predvidivog odvijanja kaznenog postupka nakon predaje osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog – uzeti u obzir tijek postupaka koji se odnose na europski uhidbeni nalog pred sudovima države članice izdavateljice jer on upućuje na praksu tih sudova i njihovo tumačenje mjerodavnih nacionalnih pravila (vidjeti po analogiji presudu od 15. listopada 2019., Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, t. 80. i navedenu sudsku praksu), osobito u situaciji poput one u glavnom postupku u kojoj je, na temelju prava te države članice, isti sud u načelu pozvan obavljati zadaće pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog i suda koji donosi odluku.
- 106 U okviru druge faze pravosudno tijelo izvršenja treba konkretno i precizno provjeriti u kojoj mjeri nedostaci koji su utvrđeni tijekom prve faze ispitivanja iz točke 97. ove presude mogu utjecati na postupke kojima će biti podvrgнутa osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog i postoje li, uzimajući u obzir osobnu situaciju te osobe, prirodu kaznenog djela zbog kojeg se progoni i činjenični kontekst na kojem se temelji izdavanje tog uhidbenog naloga, ozbiljni i utvrđeni razlozi za pretpostavku da će navedena osoba biti izložena stvarnoj opasnosti od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje, utvrđenog u članku 47. drugom stavku Povelje, u slučaju predaje toj državi članici (vidjeti u tom smislu presude od 17. prosinca 2020., Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog), C-354/20 PPU i C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, t. 55. i od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 53.).
- 107 Kada je ta opasnost, kao što to navodi osoba o kojoj je riječ, posljedica činjenice da bi joj u slučaju predaje mogao suditi za to nenađežan sud, postojanje te opasnosti može se utvrditi samo ako je, s obzirom na pravila o sudskoj nadležnosti i sudskom postupku koja su primjenjiva u državi članici izdavateljici, očito da je sud koji će vjerojatno biti pozvan odlučivati u postupku protiv te osobe u toj državi članici nenađežan.

- 108 Naime, iako bi takva nenađežnost mogla izazvati opravdanu zabrinutost, osobito u pogledu nepristranosti suda o kojem je riječ, kao i onemogućiti predaju navedene osobe, razlike u stajalištu između pravosudnih tijela države članice izdavateljice i države članice izvršenja u pogledu točnog dosegta tih pravila ne mogu biti valjni razlog za takvo utvrđenje.
- 109 Naposljetku, budući da iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi to da se Tribunal Supremo (Vrhovni sud) pita, među ostalim, o mogućnosti da pravosudno tijelo izvršenja odbije izvršiti europski uhidbeni nalog zbog opasnosti od povrede članka 47. drugog stavka Povelje iako nije utvrdio postojanje sustavnih ili općih nedostataka u državi članici izdavateljici, valja podsjetiti na to da obje faze ispitivanja navedenog u točki 97. ove presude podrazumijevaju analizu informacija dobivenih na temelju različitih kriterija, tako da te faze valja razlikovati (vidjeti u tom smislu presudu od 17. prosinca 2020., Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog), C-354/20 PPU i C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, t. 56.).
- 110 U tom pogledu iz sudske prakse Suda proizlazi da ako pravosudno tijelo izvršenja utvrdi postojanje elemenata koji potvrđuju sustavne ili opće nedostatke u funkciranju pravosudnog sustava države članice izdavateljice, ono ne može odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga bez provođenja druge faze ispitivanja iz točke 97. ove presude (vidjeti u tom smislu presudu od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanavljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 81.).
- 111 Jednako tako, kada osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog navodi da se izlaže opasnosti od povrede članka 47. drugog stavka Povelje time što će joj suditi za to nenađežan sud države članice izdavateljice, ali pravosudno tijelo izvršenja smatra da elementi kojima raspolaže nisu objektivni, vjerodostojni, precizni i odgovarajuće aktualizirani elementi koji dokazuju postojanje sustavnih ili općih nedostataka u funkciranju pravosudnog sustava te države članice odnosno nedostataka koji utječu na sudska zaštitu skupine osoba koju je moguće objektivno utvrditi, a kojoj pripada dotična osoba, to tijelo ne može odbiti izvršenje tog europskog uhidbenog naloga zbog razloga koji navodi spomenuta osoba.
- 112 Naime, važno je naglasiti to da, kada se u pravnom poretku države članice izdavateljice predvide pravni lijekovi koji omogućavaju provjeru nadležnosti suda pozvanog da sudi osobi koja je predana u okviru izvršenja europskog uhidbenog naloga – ili tako da taj sud sâm ispita je li nadležan ili tako da postoji mogućnost podnošenja pravnog lijeka nekom drugom суду – opasnost da će toj osobi suditi za to nenađežan sud te države članice može se, u načelu, otkloniti time da navedena osoba koristi te pravne lijekove.
- 113 Nadalje, s obzirom na prirodu povrede članka 47. drugog stavka Povelje koju ističe osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog i koja se nalazi u situaciji poput one navedene u četvrtom pitanju točki (c), valja utvrditi da korištenje navedenih pravnih lijekova mora omogućiti, pod uvjetom da su djelotvorni, izbjegavanje samog nastanka te povrede odnosno, u svakom slučaju, nepopravljive štete koja iz nje proizlazi.
- 114 Međutim, kada ne postoje objektivni, vjerodostojni, precizni i odgovarajuće aktualizirani elementi kojima se može dokazati postojanje sustavnih ili općih nedostataka u funkciranju pravosudnog sustava države članice izdavateljice odnosno nedostataka koji utječu na sudska zaštitu skupine osoba koju je moguće objektivno utvrditi, a kojoj pripada dotična osoba, pravosudno tijelo izvršenja nema valjanog razloga za pretpostavku o nepostojanju ili nedjelotvornosti pravnih lijekova navedenih u točki 112. ove presude, pri čemu je to pravosudno tijelo, s druge strane,

dužno – kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 116. svojeg mišljenja – svoju analizu o postojanju i djelotvornosti navedenih pravnih lijekova potkrijepiti u skladu s načelom uzajamnog povjerenja.

- 115 Povjerenje koje na taj način valja ukazati sudovima države članice izdavateljice uostalom je logična posljedica načela navedenog u točki 54. ove presude, u skladu s kojim je jamstvo poštovanja temeljnih prava osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog prije svega odgovornost te države članice.
- 116 Kada ne bi bilo navedenog povjerenja, pravosudno tijelo izvršenja moralo bi, čim mu se podastra navodi poput onih u glavnom postupku, provjeriti na koji su način sudovi države članice izdavateljice primijenili vlastita pravila o sudskoj nadležnosti i sudskom postupku u pojedinačnom slučaju, što bi, kao što je to istaknuto u točki 88. ove presude, bilo protivno načelu uzajamnog priznavanja na kojem se temelji Okvirna odluka 2002/584. Iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da se ta okvirna odluka, u vezi s odredbama Povelje, ne može tumačiti tako da se ugrozi učinkovitost sustava pravosudne suradnje između država članica (vidjeti u tom smislu presudu od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 47.).
- 117 Navedeno tumačenje tako osigurava da se ispitivanje pravosudnog tijela izvršenja o tome poštuju li sudovi države članice izdavateljice pravo iz članka 47. drugog stavka Povelje može, u skladu sa sudskom praksom Suda, provoditi samo u iznimnim okolnostima (vidjeti u tom smislu mišljenje 2/13 (Pristupanje Unije EKLJP-u) od 18. prosinca 2014., EU:C:2014:2454, t. 191.).
- 118 To tumačenje također može osigurati – osim jamstava koja za osobu protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog proizlaze iz članka 47. Povelje – uzimanje u obzir drugih interesa, kao što je potreba da se, ovisno o slučaju, poštuju temeljna prava žrtava predmetnih kaznenih djela (vidjeti po analogiji presudu od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 60. do 63.)
- 119 S obzirom na navedeno, na četvрto pitanje točku (c) i peto pitanje valja odgovoriti tako da članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584 u vezi s člankom 47. drugim stavkom Povelje treba tumačiti na način da pravosudno tijelo izvršenja koje je pozvano odlučiti o predaji osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog ne može odbiti njegovo izvršenje zbog toga što se ta osoba izlaže opasnosti da joj nakon predaje državi članici izdavateljici sudi za to nenađežan sud osim ako,
- s jedne strane, to pravosudno tijelo raspolaže objektivnim, vjerodostojnjim, preciznim i odgovarajućim aktualiziranim elementima koji, imajući u vidu zahtjev zakonom ustanovljenog suda, potvrđuju postojanje sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavateljice odnosno nedostataka koji utječu na sudsku zaštitu skupine osoba koju je moguće objektivno utvrditi, a kojoj pripada dotična osoba, te koji podrazumijevaju to da osobe o kojima je riječ u toj državi članici općenito ne raspolažu djelotvornim pravnim lijekom koji omogućava provjeru nadležnosti kaznenog suda pozvanog da im sudi i
 - s druge strane, navedeno pravosudno tijelo utvrdi da u okviru konkretnih okolnosti predmeta, imajući u vidu, među ostalim, dokaze koje je podastrijela osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog, a koji se tiču njezine osobne situacije, prirode kaznenog djela zbog kojeg se progoni i činjeničnog konteksta na kojem se temelji izdavanje tog uhidbenog naloga odnosno svake druge relevantne okolnosti, postoje ozbiljni i utvrđeni razlozi za pretpostavku da sud

koji će vjerojatno biti pozvan odlučivati u postupku protiv nje u državi članici izdavateljici očito nije za to nadležan.

- 120 U tom smislu nije od odlučujuće važnosti okolnost da je osoba o kojoj je riječ mogla, pred sudovima države članice izdavateljice, istaknuti svoja temeljna prava kako bi osporila nadležnost pravosudnog tijela izdavatelja i protiv nje izdani europski uhidbeni nalog.

Četvrto pitanje točke (a) i (b)

- 121 Svojim četvrtim pitanjem točkama (a) i (b) sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584 u vezi s člankom 47. drugim stavkom Povelje tumačiti na način da u situaciji u kojoj osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog navodi da se izlaže opasnosti da joj nakon predaje državi članici izdavateljici sudi za to nenadležan sud, postojanje izvješća RSSZ-a može samo za sebe opravdati odbijanje pravosudnog tijela da izvrši taj europski uhidbeni nalog ili, ako to nije moguće, navedeno tijelo može to izvješće uzeti u obzir prilikom donošenja odluke o tome valja li odbiti izvršenje navedenog europskog uhidbenog naloga zbog razloga koji navodi ta osoba.
- 122 Iz odgovora na četvrto pitanje točku (c) proizlazi to da se izvršenje europskog uhidbenog naloga može odbiti zbog toga što se osoba protiv koje je izdan izlaže, nakon predaje državi članici izdavateljici, tomu da joj sudi za to nenadležan sud samo ako pravosudno tijelo izvršenja zaključi, s jedne strane, da u toj državi članici postoji stvarna opasnost od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje utvrđenog u članku 47. drugom stavku Povelje zbog sustavnih ili općih nedostataka u funkciranju pravosudnog sustava navedene države članice odnosno nedostataka koji utječu na sudsku zaštitu skupine osoba koju je moguće objektivno utvrditi, a kojoj pripada dotična osoba i, s druge strane, da je sud koji će vjerojatno biti pozvan odlučivati u postupku protiv navedene osobe u istoj državi članici očito nenađežan.
- 123 Budući da se takav zaključak mora istodobno temeljiti na objektivnim, vjerodostojnjim, preciznim i odgovarajuće aktualiziranim elementima koji se tiču funkciranja pravosudnog sustava države članice izdavateljice, kao i na konkretnoj i preciznoj analizi pojedinačne situacije tražene osobe, izvješće RSSZ-a koje se, u skladu s navodima suda koji je uputio zahtjev, izravno ne odnosi na tu situaciju ne može biti dovoljno da bi se opravdalo odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga izdanog protiv te osobe.
- 124 Međutim, iz sudske prakse Suda proizlazi to da objektivni, vjerodostojni, precizni i odgovarajuće aktualizirani elementi na koje se pravosudno tijelo izvršenja mora osloniti prilikom provedbe prve faze ispitivanja navedenog u točki 97. ove presude mogu, među ostalim, proizlaziti iz međunarodnih sudske odluka poput presuda Europskog suda za ljudska prava, sudske odluke države članice izdavateljice, kao i odluka, izvješće ili drugih dokumenata koje izrađuju tijela Vijeća Europe ili koji potječu iz sustava Ujedinjenih naroda (vidjeti u tom smislu presudu od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, t. 89.).
- 125 Prema tome, budući da mandat RSSZ-a proizlazi iz rezolucija 15/18, 20/16 i 33/30 Vijeća za ljudska prava Ujedinjenih naroda, koje je osnovano Rezolucijom 60/251 Opće skupštine Ujedinjenih naroda od 15. ožujka 2006., izvješće RSSZ-a može biti jedan od elemenata koji se mogu uzeti u obzir u prvoj fazi tog ispitivanja, pri čemu pravosudno tijelo izvršenja ipak nije vezano zaključcima sadržanima u tom izvješću.

- 126 Slijedom navedenog, na četvrtu pitanje točke (a) i (b) valja odgovoriti tako da članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584 u vezi s člankom 47. drugim stavkom Povelje treba tumačiti na način da u situaciji u kojoj osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog navodi da se izlaže opasnosti da joj nakon predaje državi članici izdavateljici sudi za to nenađežan sud, postojanje izvješća RSSZ-a koje se izravno ne odnosi na situaciju te osobe ne može samo za sebe opravdati odbijanje pravosudnog tijela da izvrši taj europski uhidbeni nalog, ali to tijelo može, s druge strane, uzeti navedeno izvješće u obzir, uz ostale elemente, kako bi ocijenilo postoje li sustavni ili opći nedostaci u funkcioniranju pravosudnog sustava u toj državi članici odnosno nedostaci koji utječu na sudska zaštita skupine osoba koju je moguće objektivno utvrditi, a kojoj pripada spomenuta osoba.

Šesto pitanje

- 127 Uvodno valja istaknuti da se šesto pitanje odnosi na mogućnost odbijanja izvršenja europskog uhidbenog naloga zbog toga što pravosudno tijelo koje ga izdaje nije za to nadležno ili zbog toga što se osoba protiv koje je on izdan izlaže opasnosti da joj, nakon predaje državi članici izdavateljici, sudi za to nenađežan sud.
- 128 Budući da iz odgovora na treće pitanje proizlazi to da prvi od tih dvaju razloga ni u kojem slučaju ne može opravdati odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga, šesto pitanje valja razmotriti isključivo u dijelu koji se odnosi na drugi razlog.
- 129 Stoga valja smatrati da tim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 15. stavak 2. Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da mu se protivi to da pravosudno tijelo izvršenje odbije izvršenje europskog uhidbenog naloga zbog toga što se osoba protiv koje je izdan izlaže opasnosti da joj nakon predaje državi članici izdavateljici sudi za to nenađežan sud a da pritom nije prethodno zatražilo dopunske informacije od pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog.
- 130 U članku 15. stavku 2. Okvirne odluke 2002/584 propisuje se da ako pravosudno tijelo izvršenja ocijeni da su informacije koje je dostavila država članica izdavateljica nedostatne da bi mu omogućile donošenje odluke o predaji, ono zahtijeva da mu se žurno dostave potrebne dopunske informacije.
- 131 Nadalje, iz sudske prakse Suda proizlazi to da, osobito kako bi se zajamčilo to da se ne paralizira funkcioniranje europskog uhidbenog naloga, obveza lojalne suradnje, propisana člankom 4. stavkom 3. prvim podstavkom UEU-a, treba osigurati dijalog između pravosudnih tijela izvršenja i pravosudnih tijela koja izdaju nalog. Iz načela lojalne suradnje proizlazi, među ostalim, da se države članice međusobno poštuju i pomažu jedna drugoj pri obavljanju zadaća koje proizlaze iz Ugovorâ (presuda od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 48. i navedena sudska praksa).
- 132 U tu svrhu pravosudna tijela koja izdaju nalog i ona koja ga izvršavaju trebaju se, u svrhu osiguranja učinkovite suradnje u kaznenim stvarima, u potpunosti koristiti instrumentima predviđenima, među ostalim, člankom 8. stavkom 1. i člankom 15. Okvirne odluke 2002/584, na način da daju prednost uzajamnom priznavanju na kojem se temelji ta suradnja (vidjeti u tom smislu presudu od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 49. i navedenu sudska praksu).

- 133 U tim okolnostima važno je podsjetiti na to da, kao što to proizlazi iz točke 107. ove presude, pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog zbog toga što se osoba protiv koje je izdan izlaže, nakon predaje državi članici izdavateljici, opasnosti da će joj suditi za to nenađežan sud samo ako, među ostalim, pravosudno tijelo izvršenja utvrdi da je, s obzirom na pravila o sudskoj nadležnosti i sudskom postupku koja su primjenjiva u toj državi članici, očito da je sud koji će vjerojatno biti pozvan odlučivati u postupku protiv te osobe u navedenoj državi članici nenađežan.
- 134 Budući da se takvo utvrđenje nužno temelji na analizi prava države članice izdavateljice, pravosudno tijelo izvršenja ne može, a da time ne povrijedi načelo lojalne suradnje, izvesti to utvrđenje bez prethodnog traženja informacija o tim pravilima od pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog.
- 135 Međutim, važno je naglasiti da iz odgovora na četvrto pitanje točku (c) proizlazi to da takav zahtjev nije opravдан u slučaju u kojem je pravosudno tijelo izvršenja ocijenilo da ne raspolaže objektivnim, vjerodostojnim, preciznim i odgovarajuće aktualiziranim elementima kojima se može dokazati postojanje sustavnih ili općih nedostataka u funkciranju pravosudnog sustava te države članice odnosno nedostataka koji utječu na sudsku zaštitu skupine osoba koju je moguće objektivno utvrditi, a kojoj pripada dotična osoba. Naime, u takvom slučaju, to pravosudno tijelo ne može odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga pozivanjem na očitu nenađežnost suda koji će vjerojatno biti pozvan suditi toj osobi.
- 136 Slijedom navedenog, na šesto pitanje valja odgovoriti tako da članak 15. stavak 2. Okvirne odluke 2002/584 treba tumačiti na način da mu se protivi to da pravosudno tijelo izvršenja odbije izvršenje europskog uhidbenog naloga zbog toga što se osoba protiv koje je izdan izlaže opasnosti da joj nakon predaje državi članici izdavateljici sudi za to nenađežan sud a da pritom nije prethodno zatražilo dopunske informacije od pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog.

Sedmo pitanje

- 137 Sud koji je uputio zahtjev pojašnjava da od Suda traži odgovor na sedmo pitanje ako iz odgovora na prvih šest pitanja proizlazi to da se u okolnostima glavnog predmeta Okvirnoj odluci 2002/584 protivi odbijanje predaje osobe na temelju razloga navedenih u tim pitanjima.
- 138 Budući da članak 267. UFEU-a ne ovlašćuje Sud da primjeni pravila prava Unije u određenom predmetu (vidjeti u tom smislu presudu od 14. svibnja 2020., Bouygues travaux publics i dr., C-17/19, EU:C:2020:379, t. 51. i navedenu sudsku praksu), na sedmo pitanje valja odgovoriti cjelovitosti radi, ne dirajući pritom u ocjenu nadležnih sudova o mogućnosti izvršenja europskih uhidbenih naloga koje je u glavnom predmetu izdao sud koji je uputio zahtjev.
- 139 Tim sedmim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Okvirnu odluku 2002/584 tumačiti na način da joj se protivi izdavanje više uzastopnih europskih uhidbenih naloga protiv tražene osobe kako bi je država članica predala nakon što je odbila izvršenje prvog europskog uhidbenog naloga izdanog protiv nje.
- 140 U tom pogledu uvodno valja istaknuti da nijedna odredba Okvirne odluke 2002/584 ne isključuje izdavanje više uzastopnih europskih uhidbenih naloga protiv iste osobe, uključujući situaciju u kojoj je odbijeno izvršenje prvog europskog uhidbenog naloga izdanog protiv nje.

- 141 Nadalje, takvo izdavanje može se pokazati nužnim, osobito nakon što su otklonjeni elementi koji su onemogućavali izvršenje prethodno izdanog europskog uhidbenog naloga odnosno kada odluka o odbijanju izvršenja tog naloga nije bila u skladu s pravom Unije, kako bi se dovršio postupak predaje tražene osobe i na taj način – kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 137. svojeg mišljenja – lakše ostvario cilj borbe protiv nekažnjavanja koji se nastoji postići tom okvirnom odlukom.
- 142 Nasuprot tomu, s jedne strane, iz sudske prakse Suda proizlazi da izdavanje europskog uhidbenog naloga čije bi izvršenje dovelo do povrede članka 47. Povelje i koji pravosudno tijelo izvršenja mora odbiti, u uvjetima navedenima u ustaljenoj sudskej praksi Suda, nije u skladu s načelima uzajamnog povjerenja i lojalne suradnje (vidjeti po analogiji presudu od 11. studenoga 2021., Gavanzov II, C-852/19, EU:C:2021:902, t. 60.).
- 143 Prema tome, pravosudno tijelo izdavanja ne može, ako nisu nastupile promijenjene okolnosti, izdati novi europski uhidbeni nalog protiv neke osobe nakon što je pravosudno tijelo izvršenja odbilo postupiti po prethodno izdanom europskom uhidbenom nalogu protiv nje, u skladu s onim što mu nalaže članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584 u vezi s člankom 47. drugim stavkom Povelje.
- 144 S druge strane, budući da, kao što je to istaknuto u točki 54. ove presude, izdavanje europskog uhidbenog naloga može dovesti do uhićenja osobe protiv koje je taj nalog izdan i, prema tome, ugroziti njezinu osobnu slobodu, na pravosudnom je tijelu koje namjerava izdati europski uhidbeni nalog da ispita proporcionalnost tog izdavanja s obzirom na posebnosti slučaja (vidjeti u tom smislu presude od 27. svibnja 2019., PF (Glavni državni odvjetnik Litve), C-509/18, EU:C:2019:457, t. 49. i od 13. siječnja 2021., MM, C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, t. 64.).
- 145 U okviru spomenutog ispitivanja na tom je pravosudnom tijelu da osobito uzme u obzir prirodu i težinu kaznenog djela zbog kojeg se tražena osoba goni, posljedice prethodno izdanog europskog uhidbenog naloga protiv nje ili više njih odnosno izglede za izvršenje eventualnog novog europskog uhidbenog naloga.
- 146 S obzirom na navedeno, na sedmo pitanje valja odgovoriti tako da Okvirnu odluku 2002/584 treba tumačiti na način da joj se ne protivi izdavanje više uzastopnih europskih uhidbenih naloga protiv tražene osobe kako bi je država članica predala nakon što je odbila izvršenje prvog europskog uhidbenog naloga izdanog protiv nje, pod uvjetom da izvršenje novog europskog uhidbenog naloga ne dovede do povrede članka 1. stavka 3. te okvirne odluke, kako je izmijenjena, i da je izdavanje tog naloga proporcionalno.

Troškovi

- 147 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluci o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

- 1. Okvirnu odluku Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009.,**

treba tumačiti na način da:

pravosudno tijelo izvršenja ne može odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga na temelju razloga za odbijanje koji proizlazi iz samog prava države članice izvršenja, a ne iz Okvirne odluke 2002/584, kako je izmijenjena. S druge strane, to pravosudno tijelo može primijeniti nacionalnu odredbu kojom se predviđa odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga ako bi ono dovelo do povrede temeljnog prava utvrđenog u pravu Unije, pod uvjetom da doseg te odredbe nije širi od dosega članka 1. stavka 3. Okvirne odluke 2002/584, kako je izmijenjena, a kako ga tumači Sud Europske unije.

2. Članak 1. stavke 1. i 2. i članak 6. stavak 1. Okvirne odluke 2002/584, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom 2009/299,

treba tumačiti na način da:

pravosudno tijelo izvršenja ne može provjeriti je li europski uhidbeni nalog izdalo za to nadležno pravosudno tijelo i odbiti izvršenje tog naloga kada ocijeni da to nije bio slučaj.

3. Članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom 2009/299, u vezi s člankom 47. drugim stavkom Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

treba tumačiti na način da:

pravosudno tijelo izvršenja koje je pozvano odlučiti o predaji osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog ne može odbiti njegovo izvršenje zbog toga što se ta osoba izlaže opasnosti da joj nakon predaje državi članici izdavateljice odnosno nedostataka koji utječu na sudsku zaštitu skupine osoba koju je moguće objektivno utvrditi, a kojoj pripada dotična osoba, te koji podrazumijevaju to da osobe o kojima je riječ u toj državi članici općenito ne raspolažu djelotvornim pravnim lijekom koji omogućava provjeru nadležnosti kaznenog suda pozvanog da im sudi i

- s jedne strane, to pravosudno tijelo raspolaže objektivnim, vjerodostojnim, preciznim i odgovarajuće aktualiziranim elementima koji, imajući u vidu zahtjev zakonom ustanovljenog suda, potvrđuju postojanje sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavateljice odnosno nedostataka koji utječu na sudsku zaštitu skupine osoba koju je moguće objektivno utvrditi, a kojoj pripada dotična osoba, te koji podrazumijevaju to da osobe o kojima je riječ u toj državi članici općenito ne raspolažu djelotvornim pravnim lijekom koji omogućava provjeru nadležnosti kaznenog suda pozvanog da im sudi i**
- s druge strane, navedeno pravosudno tijelo utvrdi da u okviru konkretnih okolnosti predmeta, imajući u vidu, među ostalim, dokaze koje je podastra osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog, a koji se tiču njezine osobne situacije, prirode kaznenog djela zbog kojeg se progoni i činjeničnog konteksta na kojem se temelji izdavanje tog uhidbenog naloga odnosno svake druge relevantne okolnosti, postoje ozbiljni i utvrđeni razlozi za pretpostavku da sud koji će vjerojatno biti pozvan odlučivati u postupku protiv nje u državi članici izdavateljici očito nije za to nadležan.**

U tom smislu nije od odlučujuće važnosti okolnost da je osoba o kojoj je riječ mogla, pred sudovima države članice izdavateljice, istaknuti svoja temeljna prava kako bi osporila nadležnost pravosudnog tijela izdavatelja i protiv nje izdani europski uhidbeni nalog.

4. Članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom 2009/299, u vezi s člankom 47. drugim stavkom Povelje o temeljnim pravima,

treba tumačiti na način da:

u situaciji u kojoj osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog navodi da se izlaže opasnosti da joj nakon predaje državi članici izdavateljici sudi za to nenasleđan sud, postojanje izvješća Radne skupine o samovoljnem zadržavanju koje se izravno ne odnosi na situaciju te osobe ne može samo za sebe opravdati odbijanje pravosudnog tijela da izvrši taj europski uhidbeni nalog, ali to tijelo može, s druge strane, uzeti navedeno izvješće u obzir, uz ostale elemente, kako bi ocijenilo postoje li sustavni ili opći nedostaci u funkcioniranju pravosudnog sustava u toj državi članici odnosno nedostaci koji utječu na sudsku zaštitu skupine osoba koju je moguće objektivno utvrditi, a kojoj pripada spomenuta osoba.

5. Članak 15. stavak 2. Okvirne odluke 2002/584, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom 2009/299,

treba tumačiti na način da mu se:

protivi to da pravosudno tijelo izvršenja odbije izvršenje europskog uhidbenog naloga zbog toga što se osoba protiv koje je izdan izlaže opasnosti da joj nakon predaje državi članici izdavateljici sudi za to nenasleđan sud a da pritom nije prethodno zatražilo dopunske informacije od pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog.

6. Okvirnu odluku 2002/584, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom 2009/299,

treba tumačiti na način da joj se:

ne protivi izdavanje više uzastopnih europskih uhidbenih naloga protiv tražene osobe kako bi je država članica predala nakon što je odbila izvršenje prvog europskog uhidbenog naloga izdanog protiv nje, pod uvjetom da izvršenje novog europskog uhidbenog naloga ne dovede do povrede članka 1. stavka 3. Okvirne odluke 2002/584, kako je izmijenjena, i da je izdavanje tog naloga proporcionalno.

Potpisi